Kære gæster og partifæller.
På de centrale punkter har den socialdemokratiske arbejderbevægelse anvist vejen for det danske samfund. Det er en anden vej end den borgerlige blindgyde. Vi kalder det den solidariske vej, og vi har med den titel fremlagt et økonomisk program for 80'erne.
Vi har også fremlagt forslag til en landsdækkende garanti for de unge om uddannelse og arbejde. Perspektivet for 80'ernes og 90'ernes voksenuddannelse - især for den "glemte" million voksne på arbejdsmarkedet, som "kun" har fået den almindelige folkeskoleuddannelse - er tegnet med vort forslag om betalt frihed til uddannelse.
Allerede i regering fremsatte vi et omfattende forslag til en reform af indkomstskatten, og vi har taget mange initiativer til fremme af produktion og beskæftigelse - især i vort forslag til et samlet investeringsprogram. Den store indsats på energiområdet og med hensyn til byfornyelse. Vedrørende miljø, både naturen og arbejdsmiljøet, kultur, retssikkerhed er der taget mange initiativer, der afspejler socialdemokraternes levende engagement i at finde frem til de rigtige rammer for menneskers udfoldelse.
Sidst, men ikke mindst har vi fra den første dag af den sidste
højrebølge, der har skyllet ind over vort land, bekæmpet
alle forslag om forringelse af de dårligst stilledes vilkår.
Uanset om det er moderne, populært eller "in" at forsvare de svage og udsatte grupper i samfundet, eller det som
nu betragtes som gammeldags og forkert at gøre en indsats for solidariteten i praksis, så vil jeg gerne ved åbningen af denne kongres slå fast, at hele meningen med den socialdemokratiske arbejderbevægelse forsvinder, hvis vi nogensinde skulle finde på at fravige den sociale linje. Den er og må altid være den røde tråd i vort arbejde.
Et 15 år gammelt slogan lød "debatten er drivkraften i det politiske arbejde".
Det er et godt valgsprog. Men det er vigtigt at huske, at debatten skal ikke blot være intern, indadvendt, selvkredsende og selvspejlende, den skal også være udadvendt, åben og opsøgende.
Især bør vi samle os om budskabet til befolkningen: Det vil socialdemokraterne. Det står vi for.
Allerede her til efteråret vil vi indlede en landsomfattende kampagne i alle dele af den socialdemokratiske arbejderbevægelse omkring hovedideerne i den solidariske vej.
Men budskabet skal længere ud. Det skal I hjælpe med til.

Sigtet med debatten er naturligvis at skabe en politisk ændring herhjemme, så Socialdemokratiet bliver styrket.
Det er fordi, vi vil genvinde ledelsen af det danske samfund, men det er også for at have tilstrækkelig styrke til at vores politik kan slå igennem og til at genskabe et andet samarbejdsmønster med progressive kræfter som modstykke til den borgerlige blokpolitik.
På denne kongres vil vi bl.a. med vort nye arbejdsprogram igen understrege, at mennesket er målet for al vor politiske stræben.
For to hundrede år siden - i samfund præget af fattigdom og sygdom, enevælde og undertrykkelse, stænder og ufrihed - var de demokratiske tænkeres revolutionære påstand, at "Alle mennesker er født lige og med en umistelig ret til frihed". Det blev i den franske revolution formet til: "Frihed, lighed og broderskab".
Tænk, hvilken samfundsomrystende parole, det har været. Godsejeren og daglejeren var lige gode, og professoren og kusken havde hver een stemme.
Tankerne om frihed, lighed, sammenhold mellem mennesker og folkestyre har sit udgangspunkt i dette synspunkt, mennesket er målet.
Det er en sådan tankegang, der trækker opad og udad. Så bliver det naturligt at sætte den internationale solidaritet over den nationale egoisme. Så bliver det selvfølgeligt at gøre kampen mod atomvåbenoprustning og ufred til det altafgørende. Så bliver det uden videre klart, at der skal ske en ligelig fordeling af rettigheder og goder mellem mennesker.
Der går en direkte forbindelse fra dette syn på mennesket
til indsatsen for udvidelsen af demokratiet, tolerancen, social solidaritet, kampen for den fulde beskæftigelse, livslang uddannelse og alle de øvrige hovedmål i vores politik.
Dette, at mennesket er målet, betyder også et helhedssyn på samfundet. Vi skal ikke bindes af snævre særinteresser, eller mere eller mindre fidusprægede enkeltsager. Derimod kan vi godt samarbejde om ideale enkeltmål. Vi er åbne for mange af de tanker, der rører sig i græsrodsbevægelserne - ja, jeg tør vædde med, at der stikker lidt af en græsrod i hver eneste af de kongresdelegerede - men vi er mere end det. Vi er socialdemokrater, fordi vi har et helhedssyn på samfundet.
Mennesket er målet - og vi kan ikke nå mennesket, hvis vi ikke sætter ind på en lang række områder - for at skabe det menneskelige miljø.

Jeg tillader mig at tro:
Vore holdninger er rigtige. Vore forslag er gode. Befolkningen kender os, fordi den samlede arbejderbevægelse har været drivkraften i omformningen af samfundet til en velfærdsstat. Vi har en god grundvold at kæmpe ud fra. Vi har i historiens løb tabt flere slag. Men vi vil vinde kampen. Vi er hver gang kommet igen - og har rykket målene stadig længere frem.
På denne kongres sætter vi de næste mål. Om:
Atomvåbenkapløbet og den militære oprustning og spænding.
Uligheden mellem den rige og fattige verden.
Styrkelsen af og udvidelsen af demokratiet.
Den nye teknik og dens udfordring til miljø, arbejdsliv og den menneskelige kontrol.
Udviklingen af velfærdssamfundet fra forsørgelse til aktivt engagement.
Samarbejdet mellem den offentlige og den private sektor. Forholdet mellem planlægning og decentralisering.
Familiens truede stilling.
Retten til arbejde.
Der er mange paradokser i den moderne udvikling: Menneskets tekniske snilde og frodige opfindsomhed, forskertrang og skaberevne udnyttes i dag på en måde, der er en trussel mod mennesket selv.
Og i den 3. verden: Ørken, fattigdom, sult. Vi kunne i dag med vor teknik forvandle disse områder til frodighed, rigelig føde - ja velfærd.
Vi vil gerne teknik - men vi sætter mennesket først.
Vi står over for en frygtelig anonym udvikling, som vil styre os. Og der står kapital bagved.
Vi vil, at menneskene skal genvinde herredømmet over udviklingen i deres eget samfund.
Vi siger derfor, at her i Danmark har befolkningen et klart valg. Et valg mellem den borgerlige vej og den solidariske vej. Det er ikke blot valget mellem forskellige tekniske løsninger, men at det er valget mellem to meget forskellige samfunds- og menneskesyn.
Velkommen.